

ZPRAVODAJ

SPOLEČNOST SBĚRATELŮ KNIHTISKOVÝCH VYDÁŇÍ ČS. ZNÁMEK

ČÍSLO: 55

ROČNÍK: 2002

OBSAH:

- Pozvánka	str. 2
- Upozornění našim předplatitelům	str. 2
- Opět retuše na známkách Hradčany ?	str. 3-6
- Holubice 5h fialová – retuše POŠTA	str. 6
- Holubice 5h modrá a fialová – TD 1 a TD 4	str. 7-8
- Inserce	str. 8
- OR 40h, typ II, ZP 3 TD 3 – retuš ?	str. 9
- OR 40h, typ II – retuš ZP 5 TD 9	str. 10
- Holubice 10h olivová – ZP 68, TD 3	str. 10
- OR 40h, typ II, ZP 65/8 – identifikace	str. 11
- Kupony u protichůdných dvojic známek Hol. A OR	str. 12-13
- Sokol - retuše na novinové známce NV 5 – 20h	str. 14-23
- Doplatní 1928	str. 24

Zpravodaj společnosti sběratelů československých knihtiskových známek je neprodejnou tiskovinou, vydávanou pouze pro vnitřní potřebu členů společnosti. Je vydávána nepravidelně, nejméně 2x do roka. Za redakční úpravy odpovídají a na přípravě se podíleli členové společnosti. Rukopisy, články, připomínky, nové poznatky či jinou korespondenci

Posílejte na adresu:

Jindřich LÁTAL, Mařatkova 916, 142 00 PRAHA 4, tel.č. (02) 41 71 79 76.

POZVÁNKA

Pozvánka na schůzku sběratelů knihtiskových známek, která se bude konat v sobotu dne: **9. 3. 2002** od 9. 30 hod. v zasedací místnosti Agropolu a.s., Praha – Opletalova 4 v prvním poschodí. Podrobnější plánek byl uveden v 53 čísle zpravodaje.

K dispozici Vám budou jednotlivý předsedové studijních skupin (emisí) a znalci pro knihtiskové známky SČF.

Vedení společnosti

Upozornění našim předplatitelům

Pro rok 2002 došlo k úpravě úhrad výše členských příspěvků a za objednané studie jejich povýšením za poštovné. Ne všichni si to jednak přečetli, ale především jsme našim nedopatřením vypustili z textu některé řádky. Proto uvádíme znovu již opravené znění:

- členské příspěvky na rok 2002 činí celkem 45 Kč, z toho 15 Kč na poštovné.
- * Pro členy starší přes 70 let je příspěvek 35 Kč včetně poštovného.
- úhrada za Specializované příručky je následující:

- č. 43 – 50 h OR červená	Kč 40 plus 10 Kč poštovné
- č. 44 - 50 h Hradčany modrá	60 10
- č. 45 - 50 h Hradčany fialová	60 10

Pokud jste při objednávce studií neuhradili částku na poštovné, lze tak učinit dodatečně zasláním platných poštovních známek v příslušné hodnotě přímo na adresu hospodáře p. Komberce, případně předat je na nejbližším setkání členů SKZ.

Redakce

Opět retuše na známkách Hradčany?

V čísle 44 našeho Zpravodaje a několika následujících jsem uvedl svoje poznatky o retuších na známkách Hradčany. Ze studia těchto retuší nakonec vyšel i můj článek v čísle 54 kde jsem navrhl označit opravy-retuše právě příčky jako typy.

Od doby kdy jsem publikoval svůj první článek o retuších uběhlo více času a já opět zjistil zajímavé odchylky na známkách Hradčany, které jsou dle mého soudu výsledkem práce pracovníka, tedy retušera, tiskárny a nelze je nazvat vadou.

Na prvním místě je potřeba uvést známku hodnoty 15 h z 49.ZP II. TD kde je již dříve popsána a sběratelům známá retuš pravé spojnice háčků, která chybí a pravá výzdoba má jen bílou čáru rámečce. Našel jsem však několik známek, prokazatelně z tohoto známkového pole a tiskové desky, které mají velmi dobře znatelnou dolní polovinu spojnice háčků, která končí bílou skvrnou, někdy více jindy méně znatelnou. Na známce (obr. 1) je retuš spojnice a na známce (obr. 2) potom dolní část spojnice a bílou skvrnou.

Obr. 1

Obr. 2

To potom mění dobu provedení retuše. Nejde o retuš provedenou ještě před tiskem, ale o retuš až v průběhu tisku. To samozřejmě činí tuto známku zajímavější, protože lze doložit i původní vadu, známek s vadou i s retuší je tedy méně (navýšení ceny?) a navíc je dokladem toho, že retuší v průběhu tisku přímo v tiskové desce bylo víc než se uvádí.

Obr. 3

Obr. 4

Obr. 5

Pro ilustraci ještě jedno známkové pole kde je velmi obdobná

odchylka, která však nevznikla opravou, ale zalitím barvou. Jde o stejné místo na 70. ZP I. TD. Podařilo se mi získat řadu známek na nichž lze vysledovat vývoj vady od celé pravé spojnice háčeků (obr. 3), přes pouze její dolní část (obr. 4) až k tomu že spojnice zcela chybí (obr. 5).

Ale vraťme se zpět k retuším. Jako dalšího kandidáta retuše je možno uvést 41. ZP. Na všech známkách pocházejících z tohoto známkového pole u všech tiskových desek jsou velmi výrazné paprsky za pravou větví. Vyjimku tvoří I. TD, která v důsledku proleptání je zcela jiná než desky ostatní. Známky z jednotlivých desek jsou zobrazeny vzestupně podle tiskových desek (obr. 6).

Obr. 6

Pokud připustíme, že jde o retuš (a dle mého názoru jde) je otázka jak tato retuš vznikla. Vzhledem k tomu, že je ve všech tiskových deskách musela být odvozena od skleněného negativu. Jeho kopírováním na kovovou desku a následným leptáním vznikly všechny tiskové desky. Zřejmě při kontrole skleněného negativu bylo shledáno toto známkové pole velmi nevýrazné a rozhodnuto o opravě. Ta nebyla nijak zvlášť náročná, stačilo jen barvou a štětečkem chybějící paprsky dokreslit. Takovýchto oprav bylo jistě provedeno víc a ne vždy jsou tak výrazné a že je můžeme takto vysledovat.

Kandidátem na retuš je i 100. známkové pole u II. tiskové desky. Zde došlo k opravě pravé výzdoby. Pokud to vezmeme od shora tak šikmý barevný obdélníček mezi trojúhelníkem a 3. háčkem je změněn na deformovaný protáhlý trojúhelník. Spojnice háčků je mírně zvlněná a v dolní části obloukovitě zahnutá ke 4. háčku. U ostatních známkových polí je toto zahnutí ostré. Barevná čárka

vycházející dole z barevné plochy pravé výzdoby je zkrácena a odpovídá horní části této výzdoby, kde barevná čárka vystupující do 3. háčku není (obr. 7).

Obr. 7

Tato retuš se vyskytuje pouze na uvedeném známkovém poli II. desky. Na ostatních tiskových deskách je na 100. známkovém poli kresba pravé výzdoby stejná jako u všech ostatních známkových polí, tedy nahoře se šikmým barevným obdélníčkem, dole s ostře zahnutou spojnicí háčků a vystupující barevnou čárkou do 4. háčku. Z toho lze vyvodit, že k opravě, pokud ji uznáme, muselo dojít v tiskové desce po přefotografování skleněného negativu, vyvoláním a vytvrzením fotocitlivé vrstvy ještě před leptáním. Tedy opět nanesením barvy na nevýrazné či poškozené místo. Na ukázce jsou známky ze 100. ZP všech tiskových desek opět včestupně.

Na závěr bych chtěl upozornit ještě na jedno známkové pole, kde se jeví jako retušované paprsky vlevo i. věže. Jde o hodnotu 30 h kresby (a) a o 83. ZP (obr. 8). Vzhledem k tomu, že od této

Obr. 8

hodnoty nemám dostatek materiálu netroufám si říci zda jde skutečně o retuš. Ale při porovnávání známek z jiných ZP jsou paprsky vlevo i. věže většími nevýrazné, případně slité či chybí vůbec.

Rád uvítám názory dalších sběratelů k uváděným retuším či jejich další poznatky o této problematice. Vždyť takovýchto oprav muselo být daleko víc než je nám doposud známo. Ne vždy jsou však nějak výrazné aby vzbudily zájem sběratelů a nebo se dovedou dobře "maskovat".

František Hamr

Holubice 5 h fialová – retuše POŠTA

Pro snadnou zaměnitelnost kontrolních znaků se známkami z jiných známkových polí je obtížná identifikace známek na ZP 21 a 81, TD 8. Pokud si nejste jisti, pošlete známky k ověření. Zašlete-li chyběnkou, pošlu k výběru retušované známky s označením ZP a opatřené znaleckou značkou.

Zkušenost naznačuje, že je výhodnější chybějící známky koupit přímo, než ztrácet čas zbytečným prohlížením obvykle již několikrát prohlédnutého balíčkového materiálu.

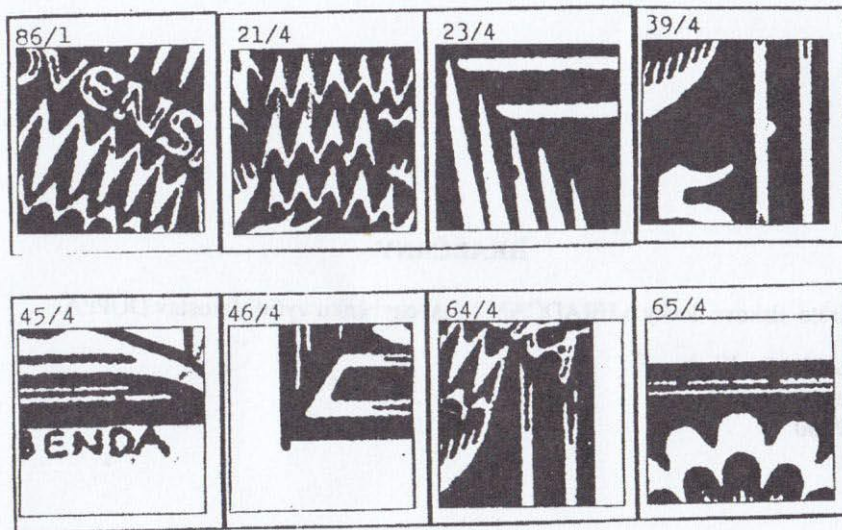
J. Chvalovský

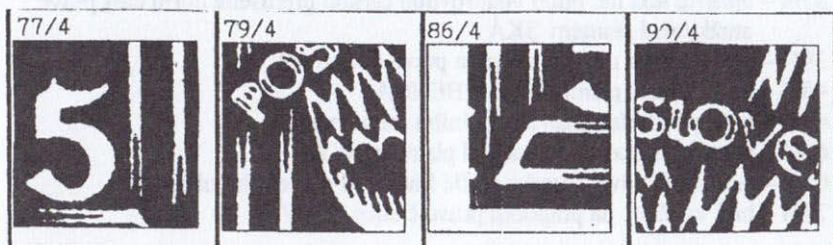
Holubice 5 h modrá a fialová – TD 1 a TD 4

Na základě získaných pásek a bloků známek a podle připomínek sběratelů doporučuji provést opravy ve studii SKZ 35/1998. Připomínám, že některé popsané a vyobrazené vady mohly na vytištěných známkách existovat jen po určité období (jedná se nejspíše o vady vzniklé během tisku)

- ZP 86/1 – velmi malý bod v peříčku pod písmenem N v ENSKÁ
 ZP 21/4 – skvrnka v peříčku pod písmenem O v ČESKO
 ZP 23/4 – skvrnka v levém křídle
 ZP 37/4 – opravte text na: bílou vodorovnou čárkou přerušena horní část pravé stužky nad písmeny SKÁ
 ZP 39/4 – bílá skvrnka na levé stužce u pravé číslice pět
 ZP 45/4 – skvrnka nad písmenem D v BENDA
 ZP 46/4 – kolmý výběžek z levého dolního rohu známky
 ZP 64/4 – přerušená pravá stružka pod písmeny SKÁ
 ZP 65/4 – jedna nebo dvě skvrnky v bílé lince nad ocasem holubice
 TP 77/4 – bílý výběžek na praporku pravé číslice pět (VT)

- ZP 79/4 – bílá skvrnka na řasení křídla pod písmenem Š v POŠTA
u části nákladu skvrnka nad pravým horním rohem známky
- ZP 86/4 - opravte text na: dva vrypy v levém rámu proti levé skobě
u části nákladu skvrnka nad levým horním rohem známky
- ZP 87/4 – opravte text na: vryp v levém rámu proti číslici a vryp proti spodní
části kresby levé skoby
- ZP 90/4 – skvrnka na stínování písmene V ve VENSKÁ

HRADČANY

Sbíráte tiskové desky o HRADČANY? Vaši chyběnkou vyřídí Jaroslav DUPPA.

PRAHA 9 – Kbely
Jilemnická 707
197 00

Inserce

K o u p í m II/32 Hradčany 500 h. Nabídku zašlete na adresu: J. Látal,
Mařatkova 916, 14200 Praha 4.

Osv. republika 40 h, typ II, ZP 3 TD 3 – retuš ?

Pan Fr. Hroch ze Šumperka upozornil na zajímavé odchylky na výše uvedeném známkovém poli, které nejsou uvedeny ve studii známek vytištěných z této tiskové desky:

- horní část stojnice pravé čtyřky je širší, stínování je nakloněno
- horní zakončení čtyřky je tupé
- levá strana nuly je širší,
- horní část nuly je deformovaná

Popsané odchylky naznačují, že by se mohlo jednat o retuš provedenou na desce před tiskem známek. Pokud by byly ale nalezeny známky bez těchto odchylek jednalo by se nejspíše o původní vadu. V případě takového nálezu prosíme o zprávu.

J. Chvalovský

Osv. republika 40 h, typ II – retuš ZP 5 TD 9

Až dosud byly předloženy 4 známky na nichž je zřetelná oprava nápisu a řetězu levé ruky. V souvislosti s potvrzenou retuší podobné vady na ZP 5 tiskové desky deset, lze předpokládat dodatečné poškození negativu před zhotovením obou TD a opravu obou desek před zahájením tisku. K potvrzení této úvahy je třeba získat pásku nebo blok známek, kde se bude nacházet ZP 5. Výrazné kontrolní znaky jsou označeny šipkami:

- jeden nebo žádný bod v dlani pravé ruky
- dvě bílé skvmka proti kolenu pravé nuly
- delší pravá nožička písmene H ve VHB

Nález by významně napomohl k sestavení alespoň částečné rekonstrukce přepážkového archu tiskové desky 9 (viz studie známek z TD 10).

J. Chvalovský

HOLUBICE 10 h olivová – ZP 68, TD 3

Sběratel – specialista pan K. Paděra upozornil na chybu nacházející se ve studii známek vytištěných z třetí tiskové desky a opatřených hřebenovým zoubkováním 14 a také ležným hřebenem 14. Na známkovém poli 68 by se měla nacházet známá vada negativu. Na kompletním přepážkovém archu známek bylo zjištěno, že tato VN na známce chybí. Opravte si proto text studie.

J. Chvalovský

Osv. republika 40 h, typ II, ZP 65/8 – identifikace

Ve studii známek vytištěných z tiskové desky 8 není u tohoto známkového pole popis vad a také chybí obrázek. Pan Fr. Hroch ze Šumperka předložil třípásku známek ze známkových polí 64-65-66 na níž jsou na ZP 65 tyto výrazné odchylky:

- odlišné písmeno B ve VHB
- skvrnka na levém rámu nad spodním rohem
- skvrnka mezi 5. a 6. svislým stínováním sukně pod pasem.

Na obrázku jsou tyto deskové vady označeny malými šipkami. Zatímco na ZP 66 se nachází již dříve popsaná vada (viz šipka), na známce pocházející ze ZP 64 naopak již dříve popsaná vada chybí (přerušené stínování sukně pod patou levé nohy). Jedná se zřejmě o dočasnou vadu tisku.

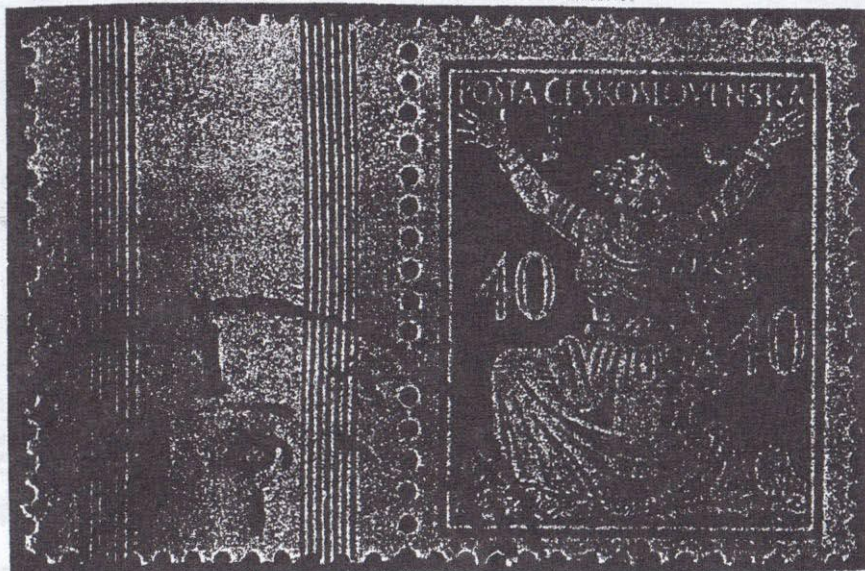
Připomínám, že známky vytištěné z tiskové desky 8 byly opatřeny převážně hřebenovým zoubkováním 14 a jen malý počet také řádkovým zoubkováním 13 3/4. Pokud najdete známky z popsanými vadami ve studii TD 8 a budou mít řádkové zoubkování 13 3/4, oznamte prosím o jaká známková pole se jedná a případně zapůjčte k ověření zoubkování, které bude provedeno zdarma.

J. Chvalovský

Kupony u protichůdných dvojic známek Holubice a Osv. Republika

Katalog firmy PROFIL, vydaný koncem minulého roku, uvádí na straně 77 ceny za známky s kupony, které se nachází výhradně mezi širokými dvojicemi známek vytištěných z devadesetikusových desek sešitkového vydání tete-beche. Široké kupony s otisky ochranných rámců jsou o cca 2 mm užší než je rozměr známek. Hodnoty 40, 50 a 60 h emise známek Osv. republika a hodnoty 5 a 10 h emise známek Holubice mají mezi sebou vždy jen jeden kupon. U protichůdné dvojice známek Holubice 20 h jsou dva široké kupony s ochrannými rámy a jeden užší nepotištěný kupon.

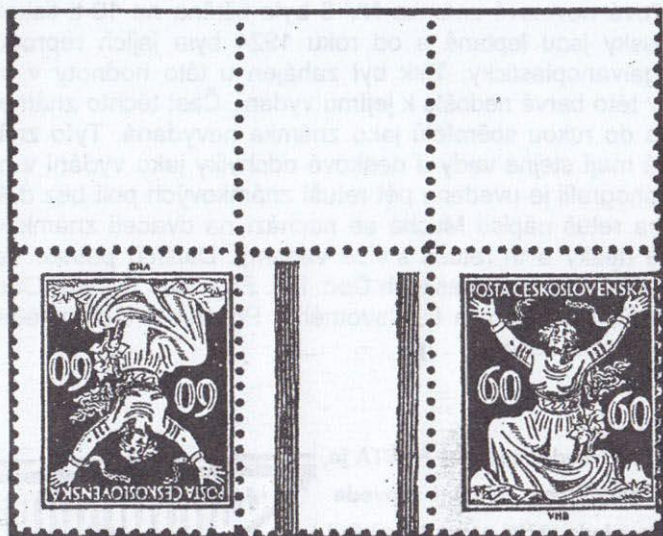
Z uvedeného vyplývá, že kupon (kupony), stejně jako známky, musí mít **řádkové zoubkování 13 3/4 na všech čtyřech stranách (obrázek).**

Výskyt širokých protichůdných dvojic (s výjimkou hodnoty Holubice 20 h) v nepoužitém stavu lze považovat, vzhledem k četným nabídkám, za běžný. Toto nelze říci o poštovně použitých známkách s kupony. Jejich výskyt, zejména pak celistvostí, a zvláště u hodnoty HOL. 20 h, je velmi malý. Lze je najít spíše na pohlednicích nebo firemních zásilkách se známkami 40 nebo 50 h emise Osv. republika

Ceny za známky nebo celistvosti s kupony patří podle mého názoru do cenových kategorií známek označovaných jako dekorativní nebo zajímavé.

Na dalším obrázku je široká protichůdná dvojice známek s jedním kuponem a horními okraji přepážkového archu. Horní okraje nejsou kupony.

V souvislosti s výše uvedenými informacemi o známkách s kupony chci upozornit, že při oddělování vytištěných archů známek došlo výjimečně k tomu, že spodní okraj byl pod počítadly odříznut o něco níže než bylo obvyklé. Tím vznikl široký okraj v rozměru známky, perforovaný na všech čtyřech stranách hřebenovým zoubkováním 14. Ukázky lze najít ve zpravodajích č. 50 a 52 a také v uvedeném firemním katalogu. Dosud nalezené exempláře měly vždy otisk počítadla. Celistost se známkou s dolním širokým okrajem nebyla dosud předložena.

J. Chvalovský

RETUŠE NA NOVINOVÉ ZNÁMCE NV 5 – 20 h SOKOL V LETU

Dvacetihaléřová novinová známka NV 5 byla tištěna na 10-ti tiskových deskách. Desky jsou leptané a od roku 1924 byla jejich reprodukce prováděna galvanoplasticky. Tisk byl zahájen u této hodnoty v barvě fialové, ale v této barvě nedošlo k jejímu vydání. Část těchto známek se však dostala do rukou sběratelů jako známka nevydaná. Tyto známky barvy fialové mají stejné vady a deskové odchylky jako vydání v barvě modré. V Monografii je uvedeno pět retuší známkových polí bez dalších variant, jedna retuš nápisu Moucha se nachází na dvaceti známkových polích druhé desky a tři retuše s více varianty. Dalších patnáct retuší doplňuje ve Filatelistických sešitech Doc. Ing. František Šubart, CSc, za přispění F.a S. Žampacha a L. Novotného. Po studiu těchto retuší je možno uznat pouze deset.

Výplň nad P ve slově POŠTA je, zcela odlišně čárkovaná. Retuš je provedena na první desce a byla určité provedena před leptáním. V monografii není označena jako retuš se zvláštním označením. U pravého horního rohu je zpravidla malá modrá tečka. Retuš je běžná.

Obrázek číslo 1

Obrázek číslo 1

Retuš písmen SL ve slově Slovenská je na 89 známkovém poli. Retuš je opět provedena na desce před leptáním.

Kontrolním znakem jsou dvě malé slabé čárky v pravé horní výplni.

Retuš je běžná.

Obrázek číslo 2

Obrázek číslo 2

Oprava horní pravé části ocasu sokola je na devátém známkovém poli neznámé desky.

Podpis Mucha je do obloučku

Výskyt retuše je zcela běžný.

Obrázek číslo 3

Obrázek číslo 3

Nad slovem Česko je provedena retuš zakončení levého listku. Šipovité zakončení levého listku je vtaženo až za lem nadpisu Česko. Jedná se o 69 ZP druhé tiskové desky. U většiny známek jsou za hlavou sokola slité dvě šrafovací čárky. V Monografii je retuš označena jako II R. Retuš byla provedena na matrici.

Výskyt retuše je zcela běžný.

Obrázek číslo 4

Obrázek číslo 4

Rozsáhlá retuš křídla vlevo a i výplně nad písmenem P ve slově pošta. Retuš je provedena na 46 ZP druhé desky. Retuš byla provedena přímo na desce. V Monografii je retuš označena jako IV R. Výskyt retuše je poměrně malý.

Obrázek číslo 5

Obrázek číslo 5

Retuš celého linkovaného pozadí za hlavou sokola provedené na 37 ZP na neznámé tiskové desce. Retuš byla provedena přímo na desce. V Monografii je retuš označena jako 37 R. Výskyt je poměrně vzácný.

Obrázek číslo 6

Obrázek číslo 6

Retuše nápisu Mucha byly provedeny přímo na desce. Vyskytuje se asi 22 retuší tohoto nápisu. Monografie uvádí 20 různých variant, ale do současné doby je jich již 22 a zřejmě těchto variant bude i více.

Retuše jsou na ZP 61, 62, 63, 64, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 92, 93, 94 a 95. V Monografii označení IX R

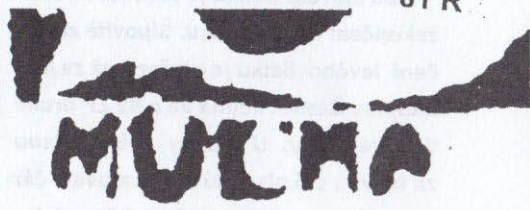
Pro názornost uvádím retuše na známkových polích 76 R - obrázek číslo 7, 81 R - obrázek číslo 8, 82 R - obrázek číslo 9 a 83 R - obrázek číslo 10. Výskyt retuší je běžný.

76 R

Obrázek číslo 7

81 R

Obrázek číslo 8

82 R

Obrázek číslo 9

83 R

Obrázek číslo 10

Retuš barevné čáry přes číslici 20 je v Monografii označena jako retuš X s variantami X Ra, Rb, Rc, Rd, Re, Rf. Jedná se vždy o 35 ZP. Jsou na deskách 24/1, 24/2, 1/31, 2/31, 3/31, 4/31, 1/34 a 2/34. Jsou uvedeny pod obrázky číslo 11 - 35Ra, číslo 12 - 35 Rb, číslo 13 - 35 Rc, číslo 14 - 35 Rd, číslo 15 - 35 Re a číslo 16 - 35 Rf. Poměrně vzácná retuš je 35 Rd.

35 Ra

Obrázek číslo 11

35 Rb

Obrázek číslo 12

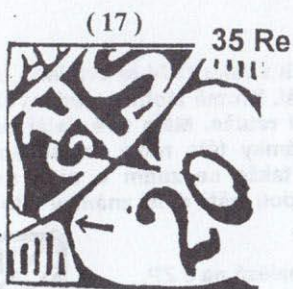
35 Rc

Obrázek číslo 13

Obrázek číslo 14

Obrázek číslo 15

Obrázek číslo 16

Retuš vlnovky pod ocasem má celkem 4 varianty a to variantu na 27. ZP provedenou na obou tiskových deskách roč. 24. Retuš byla provedena během tisku. Retuše jsou méně běžné. Jsou ještě různé odchylky těchto retuší a plně nekorespondují s obrázky níže uvedenými. Jedná se však o velmi drobné odchylky - zřejmě v průběhu tisku opotřebením desky mírně změnily svůj vzhled. Obrázek číslo 17 - retuš 27 Ra, obrázek číslo 18 - Retuš 27 Rb.

27 Ra

Obrázek číslo 17

27 Rb

Obrázek číslo 18

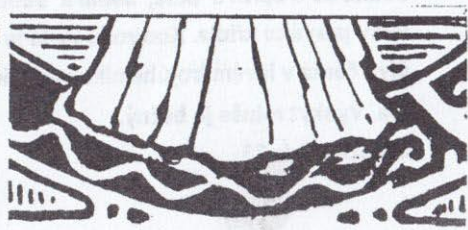
Retuš vlnovky na 28 ZP má rovněž dvě varianty. V části nákladu obou desek ročník 1924 byla rovněž vlnovka pod ocasem sokola retušována u obou desek v průběhu tisku. Výskyt retuší je méně běžný. Rovněž i u této retuše jsou mírné odchylky od uvedených obrázků číslo 19 - 28 Ra a 20 - 28 Rb.

28 Ra

Obrázek číslo 19

28 Rb

Obrázek číslo 20

Ve Filatelistických sešitech z roku 1974 je uvedeno u hodnoty 20 hal. - modrá NV 5 celkem patnáct retuší. Kromě těchto uvedených retuší nebyly v průběhu doby zjištěny žádné další retuše. Mám dvě další neověřené retuše. Bohužel nemám minimálně tři známky této nové retuše ani u jedné z těchto dvou předpokládaných retuší, takže se zatím o nich nebudu zmiňovat. Snad v průběhu další doby se najdou ještě další známky této předpokládané retuše.

21. Retuš hlavy sokola s nalézá na 5 ZP. Jedná se o charakteristické zesílení levé horní části hlavy a také o zesílení oka sokola. Pod podpisem MUCHA mezi písmeny H a A je barevný modrý bod a rovněž tento barevný bod je mezi písmeny U a C. Výskyt této retuše je běžný.

Obrázek číslo 21

Obrázek číslo 21

22. Retuš linkového pozadí je na 12 ZP desky ročník 1924. Jde asi jen o tuto jedinou desku. Vpravo od písmene E ve slovu Česko jsou přerušeny šrafy (linky) a místo dvou linek je vloženo pouze jedna. Kontrolní vady 12. ZP lze připomenout barevný bod v písmenu O ve slově Pošta. Barevný bod je v těle písmene O. Je také trochu deformovaný levý roh. Vypadá to jako i kdyby tento levý horní roh byl retušovaný.

Obrázek číslo 22

Obrázek číslo 22

23. Retuš levého křídla. Tato retuš se nalézá na 35 ZP pravděpodobně u všech desek vyráběných galvanickou cestou. Jedná se o opravu páté, šesté a sedmé letky pravého křídla. Kontrolní vada je rušivá čárka v levém trojúhelníku vedle křídla. Výskyt retuše je běžný.

Obrázek číslo 23

Obrázek číslo 23

24. Retuš pravého horního trojúhelníku. Retuš je na 13 ZP první tiskové desky. Jde o opravu dolních částí svislých linek v trojúhelníku vpravo nahoře. Úpravou se dvě nejdelší linky dole spojily. Kontrolní vady - barevné body nad pravým horním okrajem známky a barevný bod ve třetí letce levého křídla. Barevný bod pod M ve slově MUCHA. Výskyt retuše je vzácný.

Obrázek číslo 24

Obrázek číslo 24

25. Retuš pravého horního trojúhelníku. Retuš je na 18 ZP první tiskové desky. Jde o opravu dolních částí svislých linek v trojúhelníku. Pod 13 a 14 linkou zůstal zbytek kovu který nebyl odstraněn. Kontrolní vada této známky - barevný bod před M ve slově MUCHA. Neuzavřená druhá letka pravého křídla. Výskyt retuše je vzácný.

Obrázek číslo 25

Obrázek číslo 25

26. Retuš neznámé vady v prostoru písmene S u slova Slovenská. Retuš se nachází na 89. známkovém poli u galvanicky vyráběných desek. Retuší je jednak opraveno písmeno S, které má hranatý tvar a také je z části upraveno písmeno L. Chybí linka pod písmenem L. Retuší jsou opravené i svislé linky v přilehlém trojúhelníku. Kontrolní vada známky je barevný bod pod třetí svislou linkou v trojúhelníku pod levým křídlem. Výskyt této retuše je běžný.

Obrázek číslo 26

Obrázek číslo 26

27. Retuš prostoru pod pravým křídlem a vodorovných linek v levém horním trojúhelníku. Retuš je na 41. známkovém poli u desek vyráběných galvanicky. Retušována je jednak kruhový ornament a také linky levého horního trojúhelníku. je provedena také oprava linek nad hlavou sokola a za hlavou sokola vznikl poněkud větší bílý prostor. Výskyt této retuše je běžný.

Obrázek číslo 27

Obrázek číslo 27

28. Retuš vodorovných linek pozadí je na 61. známkovém poli 2. tiskové desky zhotovené leptáním. Jedná se o výraznou opravu 4 a 5. vodorovné linky pozadí v levé části prostoru nad hlavou sokola. U známky je také retušován podpis MUCHA. Kontrolní vada - přerušené obrysy první a druhé letky pravého křídla. Výskyt retuše je méně častý.

Obrázek číslo 28

Obrázek číslo 28

29. Retuš neznámé vady linkovaného pozadí. Retuš se nachází na 25. známkovém poli 1. desky. Jde o opravu vodorovných linek pozadí nad hlavou sokola. Devátá a desátá je výrazně zesílena. Kontrolní vada je výrazná tmavá skvrna v pravém křídle sokola. Viz obrázek. Výskyt této retuše je vzácný.

Obrázek číslo 29

Obrázek číslo 29

30. Retuš pravého horního rohu. Retuš se nalézá na 23. známkovém poli neznámé desky (pravděpodobně asi z desky z roku 1924). Jde o zásah rytce rydlem, které nebylo provedeno přesně a na pravém horním rohu je horní linka z části rozšířena a zčásti zúžena. Typickým kontrolním znakem tohoto známkového pole je malý barevný bod v trojúhelníku pod pravým křídlem a prodloužená levá nožka M ve slově MUCHA. Výskyt této retuše je méně častý.

Obrázek číslo 30

Obrázek číslo 30

31. Retuš linkového pozadí. Retuš se nachází na 71. známkovém poli 1. desky. Jde o opravu vodorovných linek pozadí nad hlavou sokla. Nejvýraznější změna je u první linky pozadí, která má dvojnásobnou délku. Kontrolní vada jsou přerušené obrysové čárky letek v pravém křídle. Výskyt této retuše je méně častý.

Obrázek číslo 31

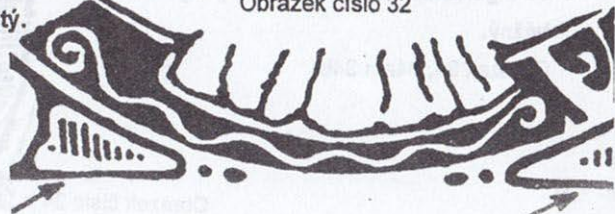
Obrázek číslo 31

32. Retuš trojúhelníkových výplní. Na 40 známkovém poli druhé desky. Retuší byly opraveny: pravý horní trojúhelník a oba dolní trojúhelníky hodnotových štítků. V horním trojúhelníku jde o šikmé zarovnání svislých linek. Toto šikmé zarovnání lze brát jako hlavní kontrolní znak. Výskyt této retuše je méně častý.

Obrázek číslo 32

Obrázek číslo 32

33. Retuš vodorovných linek pozadí nad hlavou sokola. Retuš je na 99. známkovém poli neznámé tiskové desky. Výrazně jsou opraveny 2,3 a 4 linka pozadí nad hlavou sokola. Oblouk pod slovem POŠTA je výrazně silnější. Horní obrys pravého křídla je také opravován. Hlava sokola je retuší také pozměněna. Celý obrys hlavy je zesílen. Kontrolní znak - barevný bod v pravém křídle. Výskyt retuše je poměrně vzácný.

Obrázek číslo 33

Obrázek číslo 33

34. Retuš pravého hodnotového štítku. Retuš je na 32. známkovém poli neznámé tiskové desky. (Pravděpodobně asi druhé tiskové desky - ale nebylo plně prokázáno). Retuší byl opraven pravý hodnotový štítek respektive jeho pravá část. (obrázek 34). U štítku jde o výrazné vybočení mimo okraj štítku. Porovnáme li si to s obrázkem 34 a.

Že jde o retuš nám dokazuje okolnost, že na tomto místě byla opět znovu opravována matrice pro výrobu desek galvanických na nichž je pomyslná vislá čára hodnotového štítku zřetelně odlišná od ostatních známek (obrázek 34 b). Kontrolní vada - přerušená pátá linka nad hlavou sokola, čárka v písmenu E ve slově Slovenská. Výskyt u leptané desky je velmi vzácný, zatím co u galvanických desek je výskyt retuší běžný.

Obrázek 34, 34a a 34b

Obrázek číslo 34

Obrázek číslo 34 a

Obrázek číslo 34 b

35. Retuš neznámé vady horní části známky . Retuš se nalézá na 38. známkovém poli zhotovené leptáním a je vyobrazena na obrázku 35. Retuší je opraven celý levý horní roh, svislé linky v horních trojúhelnících nad pravým i levým křídlem sokola. Obrys a rozhraní první a druhé letky levého křídla a svislé linky v trojúhelníku pod pravým křídlem. Vyskytuje se také tato retuš i u galvanicky zhotovených deskách a má mnoho variant. Charakteristickou variantou je například velká barevná skvrna v první letce pravého křídla (obrázek 35a), ale i v první letce křídla levého (obrázek 35 b). Charakteristickým znakem všech variant třicátého osmého známkového pole je bílá skvrna na rozhraní třetí a čtvrté letky pravého křídla (vada skleněného negativu) a také podtržený podpis MUCHA (UCHA). Výskyt leptané retuše je vzácný. Výskyt retuší u galvanicky zhotovených desek je poměrně běžný.

Obrázek 35

Obrázek 35 a

Obrázek 35 b

Podle výskytu těchto retuší je nutno hodnotit i cenově retuše této hodnoty zcela odlišně a pokud by bylo možno sestavit cenovou relaci při hodnotě jednoho bodu za korunu je výskyt hodnocen takto:

NV 5 – 20 hal – Sokol v letu

20 hal NV 5	čistá	ražená
Retuš běžná	40	20
Retuš méně častá	60	30
Retuš poměrně vzácná	12	60
Retuš vzácná	200	100

Podklady jsem mimo svoje sběratelské zkušenosti čerpal z literatury :

Monografie díl číslo IV. (Autoři Ing. Jan Karásek, Ing. Karel Bláha, Jan Frolík, František a Svatopluk Žampach, dr. František Crha a Ing. Pavel Pittermann). Dále z Filatelistických sešitů roku 1994 – jejichž autorem byl Doc. ing. František Šubart, CSc. Dále z dalších poznatků sběratelů novinových známek Společnosti sběratelů knihtiskových vydání Čs. známek.

Josef Běloušek

Doplatní 1928

V červnu 2001 byla dokončena studie rekonstrukcí přepážkových archů 1.a 2.desky doplatní známky 5h č.kat.55.

Ve studii jsou kopie originálů všech známkových polí obou desek s popisy jejich určujících znaků a obrázkový rejstřík znaků.

Následující vady uvedené v Monografii jsem neviděl:

TD?/ 8 pravý dolní úponek s kroužkem

TD2/61 dolní obrys štítku vykrojen pod L

TD2/90 levý horní úponek oddělen od výzdoby

Pokud někdo takové známky vlastní, prosím o zprávu.

O výši oficiálně uváděného nákladu 24,550.000 známek mám pochybnosti. Při takovém nákladu bylo by známek nadbytek. Ve skutečnosti nejsou na trhu ani u sběratelů.

Studie má 39 stran formátu A4, cena Kč 100,-
Dodání zajistí Zdeněk Ryvola, Strážná 1365, Havlíčkův Brod 580 01.

Doplatní 1928

V srpnu 2001 byla dokončena studie rekonstrukcí přepážkových archů 1.a 2.desky doplatní známky 20h č.kat.57.

Ve studii jsou kopie originálů všech známkových polí obou desek s popisy jejich určujících znaků a obrázkový rejstřík znaků.

Vadu v Monografii 4.díl na ZP86 pravém tulipánu jsem na majitele takovéto známky

s vrubem nahoře na známkách nenalezl. prosím o zprávu.

U ZP74 je nápadná změna kreseb písmen KO v ENSKO na obou deskách. Jedná se zřejmě o opravu kterou Monografie neuvádí

Studie má 41 stran formátu A4, cena Kč 110,-

Dodání zajistí Zdeněk Ryvola, Strážná 1365, Havlíčkův Brod 580 01.

V minulém Zpravodaji č. 55 v článku př. Hamra "Opět retuše na známkách Hradčany" str. 3 až 5 byly přiložené obrázky Hradčan nečitelné a nejasné. Za to se Vám omlouváme a abychom to napravili přikládáme zvětšené obrázky, které by měly nahradit ty nejasné.

Děkujeme.

Redakce.

obr. 1

obr. 2

obr. 3

obr. 4

obr. 5

obr. 6

obr. 7

obr. 8